

IN MEMORIAM - MIRKO GRLICA

Kolega muzealac Mirko Grlica, muzejski savjetnik iz Gradskog muzeja u Subotici, bio je od 2009. do smrti 2020. član Uredništva Osječkog zbornika. Kao član Uredništva ovog glasila Muzeja Slavonije sudjelovao je od 29. do 35. broja Osječkog zbornika. Mirko Grlica rođen je 6. kolovoza 1956. u Subotici gdje je i umro 25. rujna 2020. godine. Studij povijesti završio je na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu nakon čega se iste godine zaposlio kao kustos u Gradskom muzeju u Subotici, gdje je radio čitav svoj radni vijek. Kao kustos, a kasnije i kao muzejski savjetnik, objavio je brojne stručne radove i postavio mnoge izložbe proizašle iz obrade muzejske građe o kojoj je u Muzeju brinuo. Autor je i koautor više monografskih knjiga i kataloga vezanih za povijest subotičke arhitekture, plemstva, građanstva, ljekarništva, kinematografije, biciklizma, zrakoplovstva, javnog prijevoza i drugih tema. Od kolege Mirka oprostili smo se na komemoraciji koja je održana u Velikoj vijećnici velebne secesijske subotičke Gradske kuće pod čijim je krovom do nedavno bio smješten i subotički Gradski muzej, sljedećim govorom:

Poštovani tužni skupe, draga Mirkova rodbino, prijatelji, kolege i poznanici,

Obraćam vam se ovim putem jer je nastupilo još jedno nenormalno vrijeme pa osobno nisam u mogućnosti biti s vama u ovom svima nama iznimno teškom trenutku. Napustio nas je Mirko, kolega i prijatelj s kojim smo do prije nekoliko dana, putem društvenih mreža, još razmjenjivali informacije stručne i osobne prirode. Kada sam od zajedničkog prijatelja u petak ujutro dobio strašnu vijest da Mirko više nije među nama, uhvatila me je ogromna tuga i sjeta. Nastupila je podsvjesna rekapitulacija i inventura sjećanja zajedničkih susreta. Pa prije još desetak dana poslao mi je poruku vezanu uz portrete, osječke i subotičke, apotekarske obitelji Arno kojih smo se doticali u nekoliko navrata. Imali smo kao kustosi dva velika i značajna muzeja, u dva velika prekrasna panonska grada, puno dodirnih točaka jer smo brinuli o jednakim vrstama muzejske građe i imali mnoštvo zajedničkih tema. Bio je osobenjak, no nije mu se nikada činilo neprikladno zatražiti savjet kolega vezan uz obradu neke muzejske građe ili kulturološke teme. Jednako je tako svaki puta promptno pružio informaciju, uputio na literaturu ili stručnjake koji mogu dati više o nekoj temi.

Upoznali smo se 2002. godine kada sam sudjelovao na otvorenju zajedničke izložbe grafika Subotičanke Jasmine Jovančić i Osječanke Sandre Vehabović u Galeriji likovni susret. Pomnije upoznavanje i produbljivanje odnosa započelo je u ljeto 2003. s brojnim kolegicama i kolegama u Gradskom muzeju, ali i drugim kulturnim ustanovama Subotice, koje je dobrim dijelom koordinirao subotička legenda Bela Duranci, koje je preraslo u nekoliko iskrenih i velikih prijateljstava koja i danas traju. Jedno takvo bilo je i s Mirkom. Uslijedila je prekrasna ekskurzija subotičkih kulturnjaka na izložbu Secesija u Hrvatskoj gdje je cijeli

autobus na putu za Zagreb došao po mene u Osijek i zajedno smo dva dana obilazili zagrebačke muzeje i još se pomnije međusobno upoznali. Zatim smo si počeli međusobno dolaziti na izložbe. Mirko i par kolega stigli su Osijek na otvorenje izložbe Ostavština osječke slobodnozidarske lože Budnost, a i mi smo malo po malo bili sve češći gosti na otvorenjima izložbi i drugih događanja u subotičkom Gradskom muzeju i Galeriji likovni susret. Prekrasni trenuci upijanja znanja, širenja vidokruga i jednostavnog ljudskog druženja dovela su i do službene međunarodne muzejske suradnje. Mirkova izložba o prvom subotičkom zrakoplovcu Ivanu Sariću gostovala je 2011. u Muzeju Slavonije, a dvije godine kasnije njegova koautorska izložba „Sve je samo reklama – Segmenti iz povijesti reklame u Vojvodini do 1941.“ izazvala je veliku pozornost osječke publike gostujući u Muzeju Slavonije, te u Povijesnom i pomorskom muzeju Istre u Puli.

Zauvijek će mi ostati u sjećanju prekrasna sadržajna vodstva kroz izložbe „Svetlo u tami, Sto godina bioskopa Lifka u Subotici“ i „Subotica, grad biciklista“, ali i uvid u dio muzejske građe koji se čuvaju u depoima Gradskog muzeja, kao i katalogi njegovih izložbi i primjerci knjiga s njegovom posvetom, te njegovi članci u stručnim publikacijama koji se često nađu u mojim rukama.

Dragi Mirko, nesretni smo što smo izgubili mogućnost, daljnjeg ovozemaljskog druženja s tobom, no znaj da ćeš ostati s nama zauvijek. Jer ti si, od sada još više, osobno s nama svaki puta kada otvorimo tvoje kataloge i knjige od Vojnića od Bajše, preko Lifke do Gradotovraca u koje si ugradio i sebe. Od trenutka saznanja da te više nema među nama osobitu težinu dobila je i tvoja knjiga „Subotica koje nema“ jer za nas koji nastavljamo ovozemaljskim neizvjesnim putem tebe više nema. Svojim odlaskom integrirao si se u sjetni naslov svoje knjige.

Postao si i ti Subotica koje više nema. Postao si povijest ovog slavnog grada čiju si prošlost pomno proučavao i svoja saznanja o njemu nesebično dijelio sa svima nama.

Počivaj u miru!

U Osijeku, 28. rujna 2020.

*Grgur Marko Ivanković
povjesničar umjetnosti
viši kustos Muzeja Slavonije, Osijek*